

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӘЛКИ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
БОРИС АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ**

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2021 елның 4 марты 6№

Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Борис авыл
жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды
жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә
керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау
хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, Россия Федерациясенең 2003
елның 06 октябрдәгә "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне
оештыруның гомуми принциплары турында" 131-ФЗ номерлы Федераль
законы, 2002 елның 10 гыйнварындагы "Әйләнә-тирә мохитне саклау
турында" 7-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан
Республикасы Әлки муниципаль районының Борис авыл жирлеге Советы
каrar итте:

1. Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Борис авыл
жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды
жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә
керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмәне
расларга.

2. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының
рәсми порталында бастырып чыгарырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Борис авыл жирлеге
башлыгы Г.В.Самарина йөкләргә.

Борис авыл жирлеге башлыгы

Г.В.Самарина

Расланган
Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының Борис авыл жирлеге
Советының 2021 елның 4 мартындагы
4№ карары

**Татарстан Республикасы Әлки муниципаль районының Борис
авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман
фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси
милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибе
турындагы нигезләмә**

Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Әлки муниципаль
районының Борис авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе
дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси
милкендәге жирләргә керми торган яшел үсентеләр кисү тәртибен билгели.

1.

Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр кулланыла:

яшел утыртмалар - табигый һәм ясалма үсеп чыккан агач, куак һәм
үлән үсемлекләре (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны,
чәчәклекләренә, шулай ук аерым торучы агачларны һәм куакларны да
кертеп);

табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында
формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер
типларын берләштерүче, хужалык эшчәнлегенә кагылгысыз яисә аз
кагылган территорияләр;

яшелләндерелгән, ясалма булдырылган яшелләндерү объектлары
(авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ
билгеләнештәге жирләренә аз булдырылган участкалары, алар чикләрендә
өслекнең 50 проценттан да ким булмаган өлешен үсемлекләр капламы
биләп тора;

урман территорияләре-табигый барлыкка килгән урман үсемлекләре
белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигый территория
участоклары;

агач-үсентеләрдән тыш 1,3 м биеклектә, 5 см диаметрдан да ким
булмаган үсемлек;

куак - туфрак өслегендә тармакланган күпеллык күптармаклы
(агачтан аермалы буларак) үсемлек;

үлән капламы - газон, табигый үлән капламы;

ешлык - нинди дә булса урында кие үсә торган үсемлекләр, куаклар;

яшел массив - бердәм каплам ясаучы карт (15 яшьтән өлкәнрәк)
кимендә 50 төп агач үсә торган территория участогы;

яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны зарарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау;

яшел үсентеләрне юк итү (югалту) - яшел үсентеләрнең үсешен туктатуга китерә торган кисү яки башка зыян китерү;

компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки 2 коэффициентзарарланган яшел утыртмаларны яңадан утырту.

2.

Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары
Авыл жирлегә территориясендә үсә торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлегә территориясендә (авыл хужалыгы билгеләнешендәгә жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлегә территориясендә яшел үсентеләрнең сакланышын һәм үсешен тәмин итү буенча бурычлар йөкләнә:

2.2.1. оешмаларга эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә - әлегә оешмалар житәкчеләренә;

2.2.2. милектәгә яки арендадагы участокларда - юридик затларга һәм гражданнырга - милекчеләр яки арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләренә милекчеләре, файдаланучылары һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәмин итәргә тиеш.

2.4. Әлегә Нигезләмә авыл жирлегә территориясендә милек формасына карамастан, авыл жирлегә территориясендә агач-куак кисүгә бәйлә проектлау, төзелеш, ремонт һәм башка эшләр алып баручы барлык гражданнырга һәм оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлегә территориясендә хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлегә Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясендә яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрөс белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшеллэндерелгән территорияләрдән һәм яшел массивлардан яшел үсентеләрнең тереклек эшчәнлеген тәэмин итүгә туры килми торган файдалану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе.

3.1. Авыл жирлеген территориясендә яшел үсентеләрне рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеген территориясендә агач һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла.

3.3. Рөхсәт бирү мөрәжәгать итүченең Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларына салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр буенча бурычы булмаган очракта гамәлгә ашырыла.

3.4. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, мөрәжәгать итүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләргә генә рөхсәт ителә.

3.5. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, төяү, төяү һәм чыгару эшләремөрәжәгать итүче хисабына башланган көннән өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны эш урынында саклау тыела.

3.6. Территориянең кисү урынына газон, яшел үсентеләр зарарланган очракта, үз компетенцияләре чикләрендә территория хужасы һәм контроль органнары белән килешкәнәшнә башкаручы, зыян килгән вакыттан ярты елдан да соңга калмыйча, аларны мәжбүри рәвештә торгызу эшләрен башкара.

3.7. Агачны кискән өчен түләмичә агач һәм куакларны кисү авыл жирлегенең башкарма комитеты тарафыннан түбәндәге очракларда рөхсәт ителергә мөмкин:

яшел үсентеләрне тәрбияләү, санитар кисүләр һәм реконструкцияләү; авария хәлендәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капитал инженерлык корылмаларын ремонтлау;

Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм ижтимагый биналарда яктылыкны каплай торган агач һәм куакларны кисү;

Авария хәлендәге (аву куркынычы тудыручы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кисү.

Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыручы мөрәжәгать итүчегә авыл жирлеген башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсациялә яшеллэндерүне үткәргә кирәк.

3.8. Авария, коры-сары һәм куркыныч тудыручы яшел үсентеләр комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.9. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

агачлар һәм куаклар рөхсәтсез кисү, рөхсәт буенча, ләкин рөхсәттә күрсәтелгән участка, санда һәм токымны кисмәү;
ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә агач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;
кәүсәне божралау яки уемлау;
үсә торган агач һәм куакларның үсеш туктатылганчыга кадәр зарарлануы;
агач һәм куакларның агым су, химик матдәләр, калдыклар һәм башкалар белән зарарлануы;
корыган агачларны рөхсәтсез кисү;
үсүче агач һәм куакларның башка зарарланулары.

4. Компенсацион яшелләндерү.

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән агач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очраklarында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү агачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган вакытта, әмма яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмыйча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү мәнфәгатьләрендә яки хокукка каршы гамәлләре нәтижәсендә яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү булган гражданныр яисә юридик затлар акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натураль формада, компенсацион яшелләндерү белән капланырга тиеш: 2 коэффициент белән юкка чыгарылган урынына яшел утыртмаларны утырту.

5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарганда яшел утыртмаларны саклау

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелештә кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел үсентеләр биләгән жир кишәрлекләрендә төзелешне оештырганда, проект документларында киселергә тиешле яшел үсентеләрне бәяләү булырга тиеш. Бу очраklarда зыянны каплау әлеге Нигезләмәнен 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә агач киселгән өчен түләүне алдан кертү һәм компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау.

6.1. Авыл жирлеге Башкарма комитеты рөхсәтеннән башка яшелләнделгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеген алып бару, палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. яшелләнделгән территорияләрдә һәм яшел массивларда эшмәкәрлек эшчәнлеген гамәлгә ашыргандашартлау куркынычы, янгын куркынычы булган һәм агулы матдәләргә файдалану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларның зарарлануына яки юкка чыгуына китерергә сәләтле башка эшләртыела.

7. Административ җаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне үтәмәүдә гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә җаваплы.